

OPERAȚIA PE CREIER

Cu mulți ani în urmă, m-a chemat în cabinetul său directorul teatrului al cărui angajat eram, ca să-mi comunice că un foarte proaspăt absolvent al Institutului de regie scenică urmează să-și înceapă repetițiile cu piesa Regele Ioan de Shakespeare (treizeci de personaje, douăzeci de schimbări ale locului de acțiune, nobili, cler, oșteni și popor). Mi-a adăugat că este prima piesă pe care respectivul absolvent o montează pe scena unui teatru și că s-au gândit la mine pentru rolul titular. Spre surprinderea lui (și a mea oarecum), m-am eschivat nu mai știu cu ce cuvinte. Dacă ar fi însă să-i răspund astăzi, retrospectiv, aș începe cam așa:

„Permiteți-mi, domnule director, să vă reamintesc că pentru o arhibanală și derizorie operație de apendicită, dumneavoastră ați cerut intervenția profesorului C., somitate a chirurgiei noastre, care v-a operat în prezența unui pluton de figuranți în alb, dintre care pînă și ultimul, ca să poată ciuguli tampoanele de vată cu penseta, is-

prăvise o școală de înaltă calificare. Pentru ce îmi cereți mie, în clipa operației pe creier (și ce altceva este pentru actor studiul unui mare rol din Shakespeare?), să mă las pe mîna unui ucenic în ale teatrului? Dacă teatrul pe care îl conduceți ar fi al dumneavoastră personal, ați proceda la fel?

Îmi veți răspunde că rostul unui teatru de stat depășește balanța de profit și pierderi, că se cade unei asemenea instituții nu numai să-și utilizeze cadrele, dar totodată să și le crească. Acceptînd fără rezerve acest nobil punct de vedere (sub care se desfășoară totuși atîtea extravagante), credeți oare că este recomandabil ca foarte tinărul regizor să fie prăbușit sub o sarcină pentru care, poate, nu va fi întru totul copt nici peste cinci-sprezece ani? Să i se dea iluzia nocivă că a consumat suprema experiență în teatru, dincolo de care nu se mai desfășoară decît spleenul?

Știu, m-am amestecat în probleme incurcate care, pe mine, simplu angajat al dumneavoastră nu mă privesc. Iertați-mă. Un singur lucru vă rog: să aveți și pentru materia mea cenușie măcar o mică parte din grija pe care o purtați apendicului dv.”

Fără îndoială că nu am dreptate. Pentru că, în artă, mai mult ca aiurea, valoarea nu așteaptă numărul anilor, pentru că Rimbaud n-a așteptat vîrsta pensiei ca să intre în antologie, pentru că Mozart la șapte ani, deoarece Pascal... ș.a.m.d.

Și totuși, cred că tot așa i-aș răspunde.

Ion Omescu

